

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 591: Do Có Đối Đãi, Nên Cực Kỳ Dễ Sanh Khởi Phân Biệt So Đo, Đây Chính Là Lý Do Vì Sao Có Tham Và Sân

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 050)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Do có đối đãi, nên cực kỳ dễ sanh khởi phân biệt so đo, đây chính là lý do vì sao có tham và sân.】

Đoạn này nói rõ tham và sân phát sanh từ nơi nào. Thật giống như chẩn đoán trị bệnh vậy, trước tiên phải tìm cho ra nguồn gốc của căn bệnh. Bệnh sanh ra như thế nào, vì sao lại mắc phải căn bệnh này, trước tiên phải tìm ra được căn nguyên của bệnh, sau đó mới có thể “đúng bệnh bốc thuốc” (đối chứng hạ dược).

Muốn tìm ra căn nguyên của bệnh tật, trước hết phải liễu giải hết thấy sự tương trên thế gian. Sự việc ở thế gian đều là tương đối, “ta” và “người” chính là một cặp đối đãi. Trong Phật Pháp, hết thấy các kinh do Phật vì chúng ta mà tuyên thuyết, cũng không thể lìa khỏi sự tương đối; rời khỏi sự tương đối thì không có lời gì để nói cả. Nói “Phật Pháp”, thì đối lập với Phật Pháp chính là “thế gian pháp”; nói “giác ngộ”, thì đối lập với giác ngộ chính là “mê hoặc”. Tất cả đều là tương đối, không có một thứ nào chẳng phải là tương đối.

Phàm những gì tương đối đều là pháp duyên sanh; pháp do nhân duyên sanh ra, thấy đều là tương đối. Bởi vì tương đối, nên vô cùng dễ dàng nảy sanh những quan niệm sai lầm. Quan niệm sai lầm chính là sự phân biệt, so đo, rất dễ dàng phát sanh. Một niệm bất giác liền rơi vào trong sự phân biệt, so đo.

Danh từ trong Kinh Phật gọi là “kế độ phân biệt”. “Kế” là so đo, tính toán; “độ” là đo lường, suy lường, phân biệt; liền rơi rớt vào trong đó. Cho nên đoạn trước có giảng, “*Bát Nhã bất khả tu du ly dã*” (Bát Nhã không thể rời xa dù chỉ trong chốc lát), hễ vừa rời khỏi Bát Nhã, quý vị sẽ liền rơi vào trong sự “kế độ phân biệt” kia, vậy là sai lầm rồi. Thế rồi, điều gì thuận theo ý mình thì bèn khởi

tâm tham, điều gì không hợp với ý mình thì liền sanh tâm sân nhuế; tham và sân chính là từ nơi đây mà sanh ra vậy.